

OZARE

Vol. 3 - No. 5
September-October 1959

VSEBINA:

Dr. Frank Kern (Ozare)	3 (65)
Romanje na Goro (Ks. Meško), Konec	4 (66)
Zlet "Ozar" (Mihaela Ošaben, Nerina Delkin, Jože Košir, France Cerar) ..	8 (70)
PO SVFTU (Rev. Jošt Martelanc)	12 (74)
Politični utrinki (Dr. Miha Krek)	13 (75)
Slovenski dan (Zdravko Novak)	14 (76)
OTROCI NA OZARAH (Rudi Knez): Vid- marjevi, Rezka Jarem, Ivan Gorše ..	15 (77)
SPORT: Boks (Ivo Kermavner)	16 (78)
MAL' ZA SMEH (Tone Nemec)	18 (80)
Na ovitku: Knjige (R. Smersu)	19 (81)

OZARE. Bimonthly paper for Slovenians in America. Published under the auspices of the League of the Catholic Slovenian Americans. Subscription price \$2 a year. Office of publication: 6116 Glass Ave, Cleveland 3, Ohio, U. S. A. - Telephone UT-1-0684.

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio.

OZARE. Družinski list za Slovence v Ameriki. Izhaja vsaka dva meseca. Izdaja Slovenska pisarna v Clevelandu. - Naroča in plačuje se na naslov: Ozare, 6116 Glass Ave, Cleveland 3, Ohio, USA. Naročnina za eno leto \$2.-

---

Printed in USA

129994

Oblak

trgovina s pohištvom in
vsemi potrebščinami za
dom. - Dajemo zelene

Eagle znamke

Najugodnejši
plačilni pogoji

6612 St. Clair - Cleveland, O.

HE 1 2978

NORWOOD MEN'S SHOP

John F. Kovacic, mestni zastopnik

6217 St. Clair - UT 1 1393

Slovenska trgovina s čevlji

STANE MAJER

6107 St. Clair - UT 1 5027 -

Dajemo zelene Eagle znamke!

MELAHER

Men's Wear

6205 St. Clair - Cleveland, O.

MANDEL'S SHOE STORE

"Quality Footwear"

6125 St. Clair - Cleveland 3,

FRANK CERNE

& Jewelry Co. &
50-letnica

6412 St. Clair ave, Cleveland,

„KOMIN'S PHARMACY“

6430 St. Clair - EN 1 2920

Smrekar

HARDWARE

6112-14 St. Clair Ave

Trgovina finega obuvala

LOUIS MAJER

6408-6410 St. Clair Ave.

Avtomobile popravlja in barva

SUPERIOR BODY & PAINT Co.

6605 St. Clair Ave

Točna in dobra postrežba!

Čistilnica obleke

TRIANGLE DRYCLEANING

Razi Meglič

1136 East 71 - HE 2 1350

CENTRAL NATIONAL BANK

(THE NORTH AMERICAN BANK)

6131 St. Clair Ave

15619 Waterloo Rd

3496 East 93rd St.

Evropsko pecivo

Doboš (ogrske) torte

12516 Buckeye LUCY Tel: SK 20828

NORWOOD BEVERAGE

6104 St. Clair Avenue

Vino, pivo, mehke pijače

JOHN ZAKRAJSEK

MEAT MARKET

1147 Addison R. - EX 1-1419

RICH'S

AUTO BODY & PAINT SH.

1078-80 E. 64-th Str. Cleveland

BLED
TRAVEL SERVICE

6113 St. Clair Ave - CLEVELAND 3, OHIO

Phone: EXpress 1-8787

Kadar želite potovati - ali po suhem ali po morju
ali po zraku; - kadar želite poslati v stari kraj pa-
kete ali denar - vedno se z zaupanjem obrnite
na našo pisarno. Organiziramo zlete in romanja v
Evropo in druge kraje sveta

Dr.
Frank

KERN

Clevelandski zdravnik dr. Frank Kern je eden izmed odličnih slovenskih kulturnikov v Ameriki. Rojen 1887 v Breznici pri Škofji Loki na Kranjskem. Srednjo šolo je začel v Kranju, nadaljeval v Ljubljani in 1903 vstopil v semenišče v St. Paul, Minn., 1908 začel zdravniške študije v Clevelandu. – 1912 se je poročil v Calumet, Mich., z Agnes Wertin, sorodnico slov. škofa Vertina. Spisal je tri knjige: Angleško-slovenski besednjak (1919), Angleško-slovensko berilo (1926) in (prvi del svojih) Spominov 1937. Bil je urednik in dopisnik slovenskih in angleških listov. Začel in vodil tečaj za slovenščino pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu in bil 5 let predsednik Slov. šole v ND. – Prinašamo dr. Kernov odgovor na tri vprašanja, ki so mu jih stavile OZARE.

Zakaj ste se odločili za izdajo slovarja in berila?

Na misel, da bi sestavil angleško-slovenski besednjak (ne slovar; po mojem in pok. Zormanu mnenju je bila beseda besednjak bolj umljiva), sem prišel leta 1904, ko sem bil v East Palestine, Ohio, na počitnicah pri tamkajšnjih

slovenskih premogarjih, kakih 20 slovenskih zapuščenih družin. Nezanje angleščine je zapuščenost še povečala. Ko sem se vrnil v semenišče, sem govoril o potrebi slovarja s sošolci (bilo nas je 26 Slovencev). Štirje so obljubili sodelovanje; med njimi tudi poznejši šentviški župnik Mnsgr. Jernej Ponikvar. Značke za izgovorjavo sem sam sestavil. Naslednje počitnice sem pomoč zgubil in sam nadaljeval. Izšel je šele 1. 1919. Stavil ga je Jaka Debevec (sedanja Ameriška Domovina).

Po izidu besednjaka sem večkrat slišal, da bi potrebovali angleško slovnico. Po razmišljanju sem se odločil za berilo, pomešano z nekoliko slovnice. Natisnjenih je bilo 2.000 izvodov. Ni posebno šlo. Med vojsko so ga kupovale slovenske matere, da so ga pošiljale svojim angleško govorečim sinovom na fronti, da so jim ti lahko vsaj nekaj v slovenščini odgovorili.

Kakšno je Vaše mnenje o slovenskih sobotnih šolah?

Slovenske sobotne šole so me vedno zanimalle. Pet let sem bil predsednik take šole, ki jo je ustanovila igralka Danilova. Večkrat sem obiskal sobotno šolo v Slovenski pisarni. Mislim, da je to edini način, kako ohraniti slovenščino v Ameriki. Mnenja sem pa, da naj bi se bolj kot na slovnico polagala važnost na druge slovenske kulturne vrednote. V tem z Zormanom nisva soglašala. On je povdarjal jezik. Med slovenske šole moramo prištevati tudi slovenska pevstva in dramska društva. Tudi ta ohranjajo slovensko besedo

Kakšno je Vaše mnenje o bodočnosti slovenščine?

Kakor sem omenil, slovenske sobotne šole in društva bodo veliko storile za ohranjanje slovenstva. Vendar tretji rod bo ohranil le malo sledu. Krivično bi bilo, samo matere dolžiti za krive. Povdarjam kakor Mnsgr. Oman, skušajmo privzgojiti mladini ljubezen do slovenstva, dabo ponosna na svoj rod tudi takrat, ko ne bo znala slovensko govoriti.

Romanje na Goro

Ksaver Meško

(Konec)

Utrujala je hoja navzgor. Na drugi strani se je spuščala pot v ovinkih nizdoli, a tudi navzdol je šlo težko in mučno: okorne so bile že noge, počitka potrebne. Vendar je hodil naglo: v dolini se je čmil gozd in vabil.

Komaj je pričakoval Vanček, da ga sprejme drevje v hladno svojo senco, v mehki svoj objem. Ni se mu zdelo več greh, če sede, ker s telesom so opešale tudi duševne moči in so izgubile ponosni polet in svežo gibčnost. Komaj je stopil v gozd, se je vrgel na mehki, prožni mah v varstvu širokovejnate bukve. Brž, ko je legel, se je razprostrla nad njim velika temna roka, bližala se je polagoma licu in očem; dotaknila se jih je nalahko in mehko, in že so se zaklopile, že je spal.

Ko se je prebudil, se je ozrl začudeno. Ni se domislil takoj v prvem hipu, kje da je. Zganil se je vznemirjen, na prsih je zacingljala svetinjica.

– Ah, res, na Goro gremo.

Oblak se je prerinil v tistem hipu s sonca, zjasnilo se je v gozdu, topel sončen žarek je zasvetil skozi vejevje in je padel ravno na počivajočega romarja.

Zdrznil se je. Začudeno, napol plašno, napol veselo in srečno so pogledale še s spancem zasenečene oči. Ker glej, ni navaden žarek, žarek dneva, vsakdanji sončni žarek. Gori iz cerkve na Gori je segel sem utrinek sveč, gorečih na oltarju Materi Mariji v čast; svit

večne luči izpred prestola nebes in zemlje Kraljice je zatrepetal sem v daljavo, romarju v pozdrav; iztegnila se je svetla, lilijska roka Device sem v gozd, da zdrami romarja, malomamega in zaspanega, ga opomni svete obljube in mu pokaže pot.

– Zahvaljena, o Marija.

Skočil je na noge in je stopal jadrno dalje.

Dolge sence je risalo drevje že po travnikih, ko je prispel iz gozda na ravnino, ki se je videla v daljavi na nji vas, zadnja pred Goro, ona z gostilno, ki je omahoval pred njo na prvi božji poti neznan romar. Že je videl od daleč hrib s čno čepico, s temno krono na glavi – ona velika lipa se črni.

Ko je prišel v vas, je ležala v senci že vsa dolina. Iz dimnikov se je dvigal dim, kuhali so večerjo; ob studencih so zajemala dekleta vode. Na šimnem dvorišču je videl Vanček igrati kopo otrok. Zapazivši ga, idočega samcatega po cesti, so prihiteli k plotu in so strmeli zvedavo in molče na cesto. Majhen fant, s pisano srajco in brez klobuka, je zlezal na debelo soho plotovo in je zaklical, ko je odšel Vanček že mimo, z oblastnim glasom za njim:

– Kam pa greš? –a?

A ni se ozrl, ni odgovoril. Slišal je še nekaj časa glasove za seboj, govoreče vsevprek, a postajali so slabši, utihnilo je vse – vas je ležala za njim kakor zaspala, izumrla, kakor je ne bi bilo; ob njem je sanjala dolina, polna predvečernih senc; pred njim se je odvijala

cesta, – bela, prazna, hiteča naprej in vabeča s tem k naglici; ob cesti se je dvigal holm z lipo, kakor z nočno čepico na glavi; za hribom je hrepenela v nebesa sveta Gora, s kapelico na vtihu, krono kraljevo, dragoceno, s čudeži posvečeno.

Nemirno je utripalo srce v prsih, oči so strmele tja po poti, k molitvi so se sklepale roke, in usta so šepetala poltiho:

– Češčena si Marija...

Še en korak, dva, za ovinek – in Vanček je padel na kolena na onem mestu, kjer je videl klečati ob prvi božji poti romarja starca.

– Pozdravljena, o Devica, o Mati Marija...

V večerne sence, v polmrak je bila zavita cerkev na Gori, dobrot in milosti neusahljivi vir...

Navzgor, k Mariji, milosti polni! –

Na Gori je stari cerkovnik Rok odzvonil večerno pozdravljenje Mariji in je poklečal še nekoliko v mračni cerkvi. Molil je polglasno, bil je gluh. Molil je še, ko je stopil iz cerkve in je zaklepal težka vrata. Pred vratmi je postal, se je zagledal v dolino in se je začudil:

luč, svetla in blesteča kakor malo solnce, se je gibala doli ob vznožju hriba.

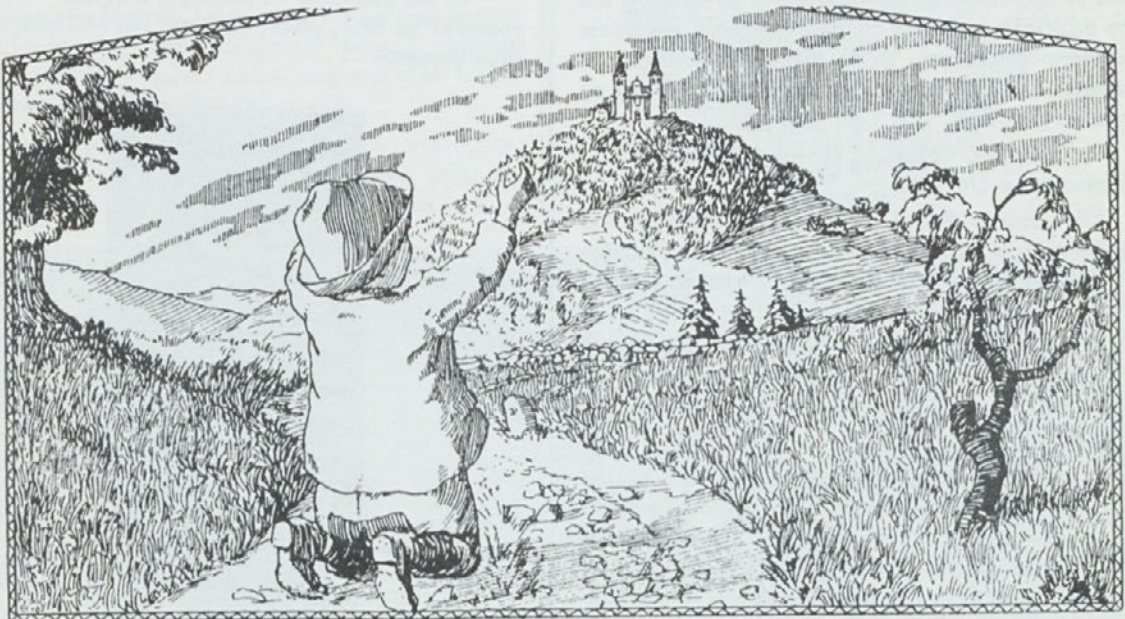
– Kaj je to? Ali kdo prihaja? Zdaj v noči?

– Morda kurijo pastirji, in me le varajo oči, da se luč giblje... Ali pa se jim je zgubila živina, in jo iščejo.

Položil je roko na čelo in je napenjal stare oči, da bi videl razločneje. A videl ni drugega ničesar nego venomer drhtečo, počasi se premikajočo luč, sevajočo s čudovito jasno svetlobo.

Okrenil se je in odšel pomirjen v svojo kočo na južni strani hriba, kakih sto korakov pod svetiščem.

Komaj so nosile noge malega romarja, s težavo je prišel do cerkve. Poskusil je ob vratih, a bila so zaprta. Pokleknil je, skoro padel je na tlak pred pragom, da so ga zaboleta kolena. A ni se zmenil za bolečine. Sladkosti je bilo polno srce: pri cilju je, pri Mariji, Pomočnici! V goreči molitvi, kipeči iz najčistejše, najsvetejše globočine nedolžnega srca, je nagnil glavo in jo je naslonil ob vrata, trda in hladna.

... in Vanček je padel na kolena...

Vanček zaspi na pragu cerkve

– Če mi ne odpreš, o Gospa, pa preklečim na pragu vso noč... Blizu sem ti...

Bolj in bolj ga je omamljala utrujenost, globlje in globlje se je pogrezalo srce, so se potapljale misli v blaženo sladkost. Na prsih se mu je odpela srajca, verižica s svetinjico mu je zdrknila izza nje in je zazvenela ob trdem kamenu pragovem. A ni slišal. V polsnu, iz utrujenosti porojenem, so se gibala usta in so molila proseče:

– O Marija, usliši... O Gospa, usmili se... Pomagaj, o Devica!

Ob hribu, v dolini, nad vsem svetom je snivala noč in je poslušala v molččem začudenju toplo, zaupno molitev, še v spanju ne pretrgano.

Po dolini je korakal v tihi noči mož. Stopal je polagoma: utrujena je bila noga od dolge poti, utrujeno in izmučeno srce od težkih misli, od bridkega kesanja.

V sredi razmišljanja, kesa in žalosti polnega, je dvignil oko v višavo, na goro. Zadrhtelo mu je srce in se mu je stisnilo; ker glej, ob sveti Gori stopa; motno se beli v polprozorni nočni megli dobro znana cerkev na Gori; razločujejo se poljasno še okna, od večne luči motno razsvetljena.

– Pozdravljena, o Gospa na Gori! – Dolgo te že nisem videl...

Stal je sredi ceste in je strmel nepremično navzgor. Nemirno mu je utripalo srce in je govorilo jasno in razločno v molččeci noči.

– Si me privedla Ti nazaj, o Devica? – Poromal bi na hrib, padel bi pred Te. – Toda, ali sem vreden?

Po dolini je korakal v tihi noči mož...

Žalosti je bila polna duša in trpekega kesanja, ker v tihi noči so vstala pred njo leta, prežita v tujini, zgubljena s hudobijami. Vstala so in so jo obremenila z velikim in težkim bremenom.

Tedaj se mu je zazdelo, da vidi goreti ob cerkvenih vratih na Gori jasno luč.

– Kaj je to? Ali gori? Ali so tatovi, roparji?

Še hujša tesnoba mu je stisnila prsi.

– O, Devica, rešila si me, privedla si me nazaj. Ne pustiti Ti storiti nič žalega; življenje dam za te... O Marija...

V morečem dušnem strahu je hitel na Goro. Bližal se je cerkvi previdno, da ga ne bi opazili, če so tatovi, roparji, božjeronpiki. A vse je bilo tiho ob svetišču, v posvečenem miru božjem počivajočem, kakor v sladkem naročju Matere božje. Le na pragu je gorela venomer luč, jasna, čudežno svetla, blesteči zvezdi slična.

Še dvoje, troje korakov – glej, čudo, majhna svetinjica leži na pragu in seva na vse strani čudežen soj, kakor dragocen dragulj, brušen od umetniške roke, kakor najsvetlejši biser na nebu, zgodnja danica.

Poleg pa spi, ležeč pred pragom, glavo naslantajoč na prag, majhen fant, ves oblit in ožarjen od čudežne svetlobe svetinjine.

Začudil se je Jakob nad novim čudežem: na Gori, ostrmel je, ko je pogledal v lice spavajočemu. Pripognil se je bliže; pod podobo Matere božje na svetinjici je videl vrezan dan svoje poroke.

Zaječal je poltiho, pokleknil ob fantu in poljubil svetinjico in spečega na toplo lice.

– O Devica... o Vanček, o dete... – Vzdrhtel je mali romar v globokem snu, težkem od utrujenosti; stegnil je roko in jo je ovil ob sebi klečečemu in tiho ihtečemu okoli vratu in je šepetal s tihim, od sreče in v lepih sanjah uživane radosti drhtečim glasom:

– O oče... O Devica, milosti polna...

*

Kaj si nemima, moja duša, v neizpolnjenem, hrepenenju drhteča?

O Devica, ki si čudežno pomagala romarju na Goro, ki si pomagala stoterim, tisočerin in milijonom... o Marija, milosti in usmiljenja polna, pomagaj tudi nam...

Skupine slovenskih romarjev si ogledujejo zanimivosti zgodovinskega parka v Auriesville, N.Y.

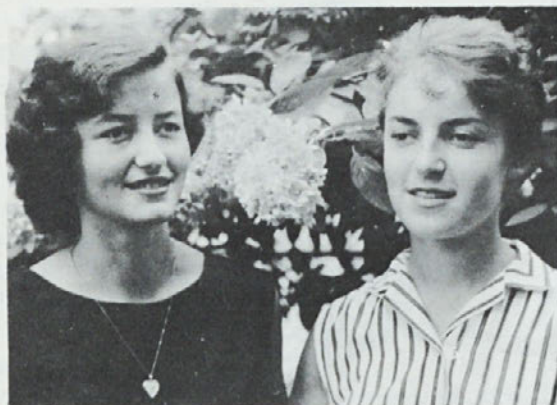

Del slovenskih romarjev v soteski, kjer sta še živeča mučenca zagrebela truplo umorjenega sobrata Coupila. (Glej drevo s križem in kip mučenca.)

ZLET „OZAR“

kakor so ga doživeli in opisali zletniki mladostniki

Mihaela Ošaben in Nerina Delkin

V soboto dne 25. julija smo se zletniki in romarji za Auriesville že pred peto uro zjutraj zbrali na St. Clairju v Clevelandu. Takoj je privozil velik nov avtobus za 41 potnikov in v njem so bili že zletniki od Sv. Lovrenca. Komaj je avtobus potegnjl, smo ugotovili, da manjka g. Gorše. Brez njega nismo hoteli odpeljati, ker smo že na lansker zletu videli, kako prijeten družabnik je on. Z avtobusom smo se peljali pred njegovo stanovanje in ga zbudili. Gotovo je prejšnji večer pozno v noč klesal kipe in je bil zelo zaspan. Pa se je kar hitro napravil. Pred cerkvijo v Collinwoodu je čakala grupa z g. Knezom na čelu. Opazila sem, da je g. Knez prinesel s seboj tudi harmoniko.

V Geneva, Ohio, je čakala na naš bus Marija Ovničeva. Nismo je zgrešili. Saj tudi nismo mogli, ko je pa njen oče menda 7 feetov visok in smo ga že od daleč prepoznali. Tudi gospa Milica Ovničeva je prišla pozdravit.

V mestu Erie, Pa. smo se ustavili za zajtrk in se nato peljali k jezeru, kjer smo šli na ameriško vojno ladjo, s katero so Američani leta 1813 premagali Angleže.

Cesta je peljala skozi vinograde, čez polja in skozi gozdove. Peli smo slovenske narodne in Marijine pesmi. Malo preje preden smo dospeli v Letchworthpark, smo videli ob cesti drevo, na kateri ni viselo sadje, ampak nad sto praznih steklenic. Na steni farne zraven je napisano z velikimi črkami 'Bottletreefarm'.

V Letchworthparku smo šli k reki Cenesee k prelepim vodopadom. Voda je glasno bučala v globino, iz katere se je dvigala megla in se prepletala med pisano mavrico. V tem parku gledaš in uživaš lepoto na vsakem koraku. Voda teče skozi strahotno globoko sotesko. Nekateri sploh niso upali gledati v tisto smer. Samo Cerarjev Franci in Koširjev Jože sta šla na rob soteske in fotografirala. Zame je ta park nekaj izrednega, novega in tako čudovito kot košček raja, ki ga je Bog ustvaril na zemlji, da opeva njegovo slavo in razveseljuje človeka.

Del cerkve (tempelj 72 vrat) v Auriesville-u

Zletniki se razvrščujejo za sobe v motelu

Pogled na dolino Mohawk

Kip mučenca Goupila, kako uči Indijanca delati znamenje sv. križa. (Gl. sliko nad naslovom spisa!)

V parku smo imeli eno uro odmora, nato se pa peljali med bogatimi farmami na njujorški turnpike, ki se pa tam imenuje 'Thruway'. Postalo je pretoplo v busu, zato je šofer pognal hladilno napravo. To je dobro voljo še povečalo in spet se je razlegalo petje. Ko smo se že dolgo vozili, smo opazili, da je potok ob Thruwayu postajal večji in večji. Iz njega je nastala reka Mohawk, po kateri vozijo ladje z vlačilci. Ni čudno, da so Indijanci ljubili to dolino in se bojevali za njo.

Auriesville je pravzaprav park na zgodovinskih tleh, kjer so bili misijonarji mučeni. Tam je ogromna okrogla cerkev z 72 vrati, podobna rimskemu kolizeju. Ko sem stopila v cerkev, sem bila očarana. Srce mi je začelo močno utripati. Skoro z bojznijo sem gledala visoko nad štirimi oltarji sredi cerkve ogromen lesen križ in se mi je zdelo, da vidim kri mučencev na njem. Kakor da veže nebo in zemljo ta križ. V Clevelandu je premalo busov, da bi mogli odpeljati sem vse ljudi, ki bi gotovo šli sem, če bi slutili, kako sveto je svetišče v Auriesvillu.

S procesijo z lučkami smo začeli pobožnost v cerkvi. Z nami je bila tudi grupa Poljakov iz Detroita. Po blagoslovu smo šli k večerji v božjepotno restavracijo pod hribom. Bili smo prav kraljevsko postreženi z odlično mnogovrstno hrano. Nato pa v lep nov motel k počitku. V vsaki sobi je bil brezplačen televizor.

Zjutraj smo imeli več časa za ogled božjepotnega kraja. Bolj zgodaj smo bili pri maši in sv. obhajilu. Nato zajutrek in ogled gošče 'ravine', kjer je še živeči misijonar zagrebel v zemljo prvega mučenca (sv. Goupil). Ob 10 je bila naša glavna maša. Father Godina je naševal pri visokem oltarju sredi cerkve tik pod onim čudovitim križem. Pri maši je rektor cerkve oznanil po zvočnikih, da je to maša za Slovence iz Clevelanda. Pri maši je bilo več tisoč ljudi.

V prostem času dopoldne smo hodili po parku, nakupovali spominčke in se slikali. Po izbornem kosilu v omenjeni restavraciji smo se poslovili od Auriesvilla.

Ker smo domov grede potovali po Thruwayu, je šlo zelo hitro. G. Knez je spet vrgel čez ramo harmoniko. Najprej smo peli litanije. Kako je odmevalo v busu! Kasneje smo prešli na slovenske narodne pesmi. Veliko smeja je vzbudil g. Knez s svojim oderskim talentom. Kljub temu, da smo imeli nov avtobus in je bilo v avtobusu hladno, smo se čez kake tri

ure radi ustavili v eni izmed lepih restavracij ob Thruwayu. Tu sva kupile z Nerino zadnje spominčke.

Ko smo dospeli v Buffalo, smo se odločili, da si ogledamo slavno cerkev (baziliko), ki jo je v letih okrog 1927 zidal slavni Father Baker. V tej ogromni cerkvi je res nakopičena umetnost. Je pa čisto nekaj drugega kot v Auriesville-u. Midve s prijateljico Nerino sva se zgubile v tej cerkvi. Se sedaj ne vem, kako sem spet našla našo slovensko družbo.

Vnili smo se okrog 11 zvečer. Že med vožnjo je vsak povdarjal, kako lep zlet in lepo božjo pot smo imeli. Silno prijetna družba je bila, mladi in odrasli, novonaseljenci in stari naseljenci. Nisem vseh poznala, toda vsak je bil tako prijazen, da se mi zdi, da to tu povem in se vsem lepo zahvalim. Posebna hvala tistim, ki so nam vse to organizirali.

Mihaela Ošaben

Na našem zletu je bilo toliko lepega, da je komaj mogoče naštet. Jaz bi rada omenila samo to, kar je bilo zame najlepše.

Zame je bila velika cerkev z 72 vrati v Auriesvilleu nekaj nenavadnega. Se nikoli nisem videla kaj takega. V cerkvi pa prekrasna Marija. Tam človek kar nehote poklekne in prime za svilen trak in potegne z njim Marijo, v srcu pa moli in prosi. Če ne bi nič drugega videli bi se samo k tej Mariji splačalo potovati tako daleč. In vem, da nisem samo jaz tako čutila, ampak vsi, ki smo prišli tja. Saj je vsak kar padel na kolena pred Kraljico mučencev...

Nerina Delkin

Zletniki "Ozar" pri Kraljici mučencev v Auriesville-u, N.Y.

Jože Košir ob robu canyonu reke Genesee. Fotografiral ga je Franci Cerar.

Jože Košir

Veseli sem, da sem se lahko udeležil zleta "Ozar" v Auriesville, N.Y. Najlepša hvala, g. Godina, da ste mi to omogočili, ker vem, da sem se pozno prijavil, ko je bilo že težko dobiti mesto v busu.

Videli smo veliko stvari. Težko bi bilo vse spraviti na papir. Samo nekaj kratkih opazk.

V Erie, Pa, smo si ogledali vojno ladjo, katera je bila med prvimi v ameriški mornarici. Rabili so jo v vojni z Angleži leta 1812 in 13. Šli smo na krov in v notranjost ladje.

V Letchworth parku (to je velikanski državni park v državi New York) smo si ogledali slapove reke Genesee, ki bi jih skoraj lahko primerjali z niagarskimi; seveda so znatno manjši. Skozi park je reka izsekala velikanske prepade, globoko sotesko. Za to je reka rabila tisočletja. Nehote sem primerjal te prepade z onimi Grand Canyon, ki sem jih večkrat videl na slikah.

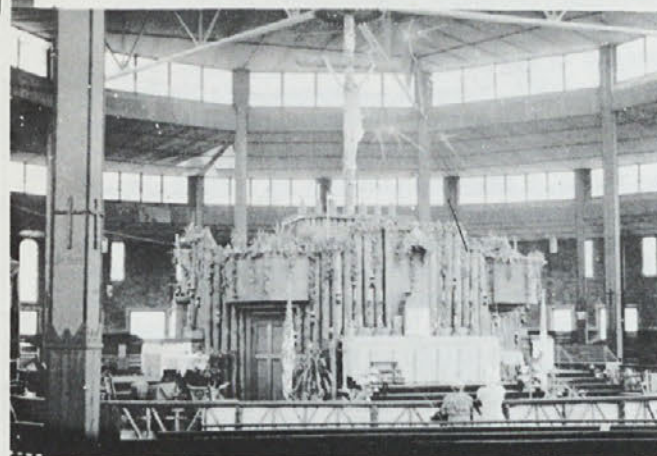
Glavni del zleta je bilo romanje k Materi Mučencev v Auriesville, N.Y. Cerkev v Auriesville je postavljena na hribu, kjer so misijonarji oznanjevali božjo besedo nekaj tam živim Indijancem rodu Mohawk. Ti misijonarji so bili mučeni in umorjeni na indijanski način. Vsa okolica cerkve te spominja na te mučenike. Na drevju v parku so križi, kakor so jih vrezavali misijonarji, ko so oznanjevali sveti evangelij. Kar misliti si nisem mogel, kakšen

pogum so imeli ti možje, da so se upali med te divjake. Nekoliko stran od cerkve je v travi iz kamnov položen rožni venec kot ga je nekaj naredila spreobrnjena Indijanka v indijanski ječi. Malo dalje v dolino so posajene goste smreke v obliki križa, ki je milje daleč viden.

Tako na poti v Auriesville kot domovgrede je bilo prav prijetno v avtobusu. Tudi sprehanja gor in dol po busu je bilo dovolj. Eno tako osebo sem hotel vprašati, kaj to pomeni, pa sem si mislil, morda se je kdo zaobljubil, da gre peš na romanje...

Ko se sedaj spominjam zleta, se mi vzbuja želja, da bi šel še enkrat gledat te nepozabljive kraje. Organizatorjem zleta še enkrat lepa hvala in se prijavljam za nadaljni tak zlet.

Jože Košir

Svetišče v kolizeju je zgrajeno iz hlodov in zgleda kot indijanska trdnjava

"Indijanski" vhod v park

Franci Cerar

Če bi hotel povedati vse, kar mi je bilo všeč na potovanju v Auriesville, N.Y., bi porabil več papirja kot ga nameravam. Poskusil bom omeniti samo nekaj stvari, katere so se mi najbolj dopadle.

Imeli smo dobro družbo. Fr. Godina s svojo velikodušnostjo in g. Rudi Knez s svojo genialnostjo in harmoniko sta poživila vso družbo romarjev in zletnikov v lepem novem avtobusu. Fr. Godina so v načrt romanja vpletli zanimive točke milje dolgega parka Letchworth z reko Genesee. Tam smo se ustavili za kosilo in si ogledali mogočne slapove, globoki kanjon in neizmerno gozdove nad reko. To je nenavaden, moderno urejen park, vendar naraven. Privlačna točka za vse ljubitelje narave.

V Auriesville je cela vrsta zanimivih točk. Posebnost je poslopje cerkve. Zgrajeno je v modernem in nenavadnem slogu - v obliki kroga. Sedeži v notranjosti, ki obdajajo sveti prostor v sredi, so seveda razvrščeni tudi v krog, kakor v rimskem kolizeju. Oltarji v središču so zgrajeni iz kolov. Spominjajo na nekdanje utrdbe naseljencev ali na indijanska taborišča. Oltarjev je šest. Štirje na vseh štirih straneh spodaj in dva visoko na vrhu svetišča - taborišča.

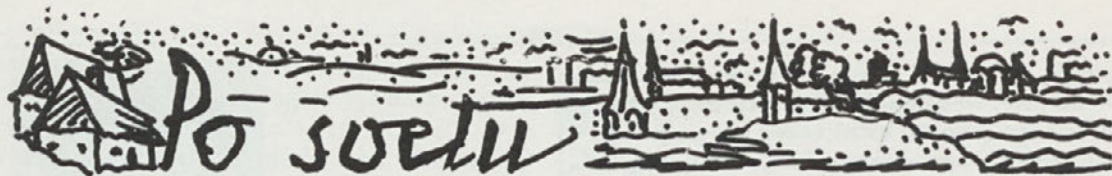
V Auriesvillskem parku, ki obdaja cerkev, je mnogo zgodovinskih zanimivosti. Mene je najbolj zanimal muzej Indijanke Katarine Tekawithe, ki je umrla v sluhu svetosti ne dolgo potem, ko so bili misijonarji mučeni. V Rimu teče proces za njeno proglašenje svetnicam. V muzeju so razstavljena razna okostja Indijancev, njihovo orožje, orodje in okraski.

Tudi pokrajina okrog Auriesville je tako lepa, da je vredna pogleda. V Auriesville sem jaz imel še posebno veselje. Iz New Yorka je prišla na ta dan moja sestra z družino in sem tako videl svojega desetmesečnega nečaka.

Romanje na to sveto zemljo ameriških prvih svetnikov in mučencev Izaka Jogues, Reneja Goupil in Ivana Lalande ni bo vse življenje stalo v najlepšem spominu.

Franci Cerar

Kev. Jost Martelanc

PARIZ. Znani katoliški pisatelj Msgr. Edmond Loutil, ki piše svoje črtice pod pseudonimom Pierre l'Ermite (Peter Puščavnik), je pred kratkim obhajal 96. rojstni dan. Že 68 let piše za nedeljsko številko pariškega dnevnika "La Croix". Izdal je okrog 50 knjižic. Nekatere so dosegle naklado 300.000 izvodov. Še vedno je župnik na fari sv. Frančiška Saleškega.

LONDON. Po več kot 400 letih je zopet prišel v Visoko zbornico angleških lordov benediktinski menih Fr. Peter Gabriel Gilbey. To mesto mu pripada, ker je podedoval naslov barona Vaux de Herrowden. Z njim je sedaj v tej zbornici že 47 katoličanov.

JERUZALEM. "Sedem cigaret - cena spreobmenja". V katoliškega duhovnika je bil posvečen Jožef Shmueloff, rojen v Jeruzalemu, sin perzijskih Judov. V zadnji vojni je bil bolničar oddelka, ki se je boril v Libiji. Kot ujetnik je prišel v taborišče v Jugoslaviji, kjer je za sedem cigaret kupil od stražnika sv. pismo nove zaveze. Po vojni je prišel v Anglijo, kjer je bil krščen, nato se je vnil v Jeruzalem. Tam je stopil v semenišče.

MADRID. Pred kratkim se je zaključilo delo komisije za beatifikacijo mladega dekleta, ki je umrla 2. februarja 1950, stara dva meseca manj kot 20 let. Njeni starši in dva starejša brata še živijo. Teresita Gonzales Cadarso si je izbrala za svoje življenje rek: "Madre Mia, quien me mire, Te vea" (Mati Moja, kdor bo mene gledal, naj Tebe vidi).

RIM. Pri izkopavanju blizu Lateranske bazilike so našli na mozaik, ki naj bi po mnenju arheologov bil star vsaj 1700 let in je verjetno bil del palače starorimske patricijske družine Plautija Lateran. To palačo je cesar Konstantin dal za stanovanje papežem. Torej bi tako odkrili ostanke prve papeške palače.

TOKIO. Na pobočju svete gore Fujiyama je bila posvečena cerkev v čast "Naši Gospe s Fujiyame". Vsako leto v juliju in avgustu, ko se stopi sneg na vrhu gore, romajo Japonci na to sveto goro. Marijino svetišče je postavljeno med dvema glavnima romarskima cestama.

TEL AVIV. Po uradnih statistikah je danes na svetu 11.900.000 Judov, od katerih jih pa živi na ozemlju Izraela samo 14%. Pred 75 leti je tam živelo 0.3% Judov. Takrat je bilo na svetu samo 7.700.000 Judov. Najvišjo številko je judovski narod dosegel leta 1940, ko jih je bilo 17 milijonov, toda pod Hitlerjevo Nemčijo jih je bilo 6 milijonov pobitih.

PEKING. "Patriotični katoličani", od cerkve ločena in obsojena skupina, ki hoče pod vodstvom komunistov ustvariti narodno kitajsko cerkev, so prepovedali molitve po sv. maši. Pravijo, da so te molitve reakcionarske, ker prosijo za spreobrnjenje Rusije.

KITAJSKA. Katoliško semenišče Zi Ka Wei je bilo spremenjeno v "šolo za poučevanje katoliške mladine". V pritličju in prver nadstropso fantje, v drugem in tretjem pa dekleta. Semeniško kapelo so spremenili v kino dvorano. "Gojenci" smejo domov samo vsakih 14 dni. Oblast ima namen, da to mladino pripravi za vstop v kitajsko narodno cerkev, ki pa je bila od cerkve obsojena. Tako je šola za duhovnike spremenjena v šolo za razkol.

Mihaela in Nerina pri križu na kraju ručeništva

Politični utrinki

Dr. Miho Krek

KRUŠČEV je dosegel prvi namen svojega obiska v Združenih Državah. O njem pišejo in govore vsa obveščevalna sredstva sveta zadnje tedne in bodo v prihodnjih dneh neprestano. Kolikor še ni, se bo njegovo ime s tem utrdilo v javnem mnenju sveta. To bujno cvetje javnega zanimanja pa sadov ne napoveduje. Dasi je mož napovedal, da gre v ZD z "vročo željo, da bi olajšal mednarodno napetost", ni doslej nikakega znamenja, ki bi napovedovalo, da to iskreno misli.

KAJ HOČE trenutno Kruščev? Prvič, da ZD priznajo in odobre komunistične vlade po vseh deželah, kjer so, zlasti komunistično oblast v srednji in južnovzhodni Evropi. Drugič, da ZD pristanejo na to, da bo ves Berlin vključen v komunistično Vzhod-Nemčijo. Tretjič, da se začne s pripravami za zedinjenje obeh Nemčij pod sovjetskimi pogoji. Četrto, da ZD stojijo mirno ob strani, ko komunisti osvajajo nove dežele v Aziji.

PREDSEDNIK EISENHOWER je bil v Bonnu, Londonu in Parizu, da utrdi zaupanje in edinost med zapadnimi zavezniki in da osebno in slovesno obljubi, da ne bo s Kruščevim naredil nobenega dogovora v dvoje, mimo evropskih zaveznikov in članic Severno Atlantske obrambne Zveze.

PRED DVAJSETIMI LETI je svet doživljal Hitlerjevo bliskovito osvajanje Evrope. Značilen in morda najbolj kričeče nemoralen akt je bil pogodba o ropanju in razdelitvi Poljske. Radi Hitlerjevega vpada v Poljsko sta Francija in Velika Britanija napovedali vojno Hitlerju. Enega izmed roparskih tovarišev so demokratične sile v drugi svetovni vojni ugonobile, drugega so pa sprejele, mu pomagale in pozabile, da je ropar. Odsesel jim je sadove zmage in nadaljuje osvajanje sveta. Zlo rodi zlo. Kar je pred dvajsetimi leti zgedalo morda manjše zlo, je postalo najhujše zlo stoletja.

SLOVESEN OBISK Kruščeva spremljajo poročila o komunistični vojski, kako ubija Tibetance, da je prav v zadnjem času začela revolucijo in osvajalno vojno v šestih provincah Laosa in da je vdrila v severne obrobne pokrajine Indije. V Afganistanu je Sovjetska Zveza izvedla mimo vključitev te države v svoj vpliv in odvisnost. Vojska te države je odvisna od sovjetskega orožja in denarja. Sovjetski generali so njeni dejanski poveljniki, sovjetski oficirji njeni učitelji. Ruski piloti vodijo afganistanke vojne avijone. Sovjetski inženirji grade najmodernejšo cesto od sovjetske meje preko Afganistana do meje Pakistana. 80 milijonov dolarjev je Sovjet-

ska Zveza dala samo za ta projekt, ne kot posojilo, ampak kot "darilo".

VOJNE PRIPRAVE RDEČE KITAJSKE povzročajo skrbi tudi v Pakistanu, Honkongu, Formozi, Nepal, Buthanu. Informacije poročajo, da so nastopi komunistov v Tibetu, Laosu in ob severnih mejah Indije samo uvod v nov, usodnejši podvig komunističnih sil v Aziji.

EISENHOWERJEV ODBOR, ki je bil postavljen za to, da prouči sedanje mednarodno stanje, pravi: Nismo v vojni, pa nismo daleč od vojne stanja. — Zato odbor priporoča vsem nekomunističnim državam, naj povečajo izdatke za obrambo in vojne namene. Za Ameriko pravi, da mora povečati vojaške pomoči in dobave orožja vsem svojim zaveznikom. Konča s svarilom: "Po dveh letih bo že prepozno in nemogoče nadomestiti zamujeno."

V SREDNJI IN LATINSKI AMERIKI so komunistične priprave letos obširnejše: Letos je veliko več mladih komunistov prišlo v Sovjetsko Zvezo na tečaje kot prejšnja leta. Na Kubo je prišel iz Moskve eden najspretnjših agentov, da vodi napore kubanskih komunistov, da se vrinejo in dobe vpliv v Castrovi vladi. Komunistične in sopotniške unije v vseh deželah latinske Amerike imajo neomejeno denarno pomoč Sovjetske Zveze.

IZ JAVA ZUNANJIH MINISTROV na konferenci v Santiagu meri na te (zgoraj omenjene) razmere, ko zahteva brezpogojno demokracijo: "Vlade ameriških republik naj vedno izhajajo iz svobodnih volitev. Nnice naj ne izvaja oblasti za nedoločen čas. Podaljševanje oblasti je v nasprotju z izvajanjem demokracije." Besede merijo na diktatorja Trujila in Castra.

UPAJMO, da bo Kruščev v Ameriki videl in slišal, da ta narod ni pripravljen delati kompromisov v svojo in vsega sveta škodo in da še vedno misli v pokojnim predsednikom Wilsonom: "Dokler so tako napačne razmere (diktature), ni in ne bo miru. Grem še dalje in rečem: Dokler so tolike krivice, ne sme biti miru. Te krivice je treba popraviti in zasužnjejni narodi morajo doseči svobodo."

UREDNIŠTVO. V tej številki smo spet dali prostor mladostnikom, ki so se udeležili zleta Ozar, da se vadijo v pisanju v slovensčini. Jezuit Fr. Thiry v Auriesville se je izrazil: "Father, Vaša slovenska grupa naravnost izstopa s svojim vzornim obnašanjem. Vi ste prvi pripeljal toliko mladostnikov. Očarajo s svojo fino in pobožnostjo". — Za napovedani enodnevni zlet v Dearborn, Michigan, nismo mogli najti primerne dneva. Morda prihodnje leto. — To številko Ozar dobijo vsi zletniki v Auriesville, tudi če še niso naročniki.

SLOVENSKI DAN V CLEVELANDU

Ko smo v poletnih mesecih zaprti vrata našim narodnim domovom in zaključili zimsko sezono kulturnih prireditev, smo začeli s pikniki; to so veselice na prostem. Pikniki so veselice na prostem, navadno na farmah, to je zunaj na deželi v senci in svežem zraku, ki ga v tem času v mestu ni. V senci in prijateljskem razgovoru z znanci smo ob steklenici piva preživeli vesel popoldan.

Da taki popoldnevi niso imeli nič kulturnega na sebi in v sebi, je gotovo. Zato je že lanske leto prišel na misel član "Lilije" Srečko Gaser, da bi bilo prav, ako bi tako nekako sredi poletja tudi na prostem kaj kulturnega pridili.

Ker je bila to njegova zamisel, jo je moral tudi izvesti. In jo je. Tako smo dobili prvi Slovenski dan.

Misel je bila dobra. Udeležba velika. Uspeh odličen. Pokazalo se je, da bi bilo dobro to misel o Slovenskem dnevu obdržati. Tako je Lilija tudi letos priredila Slovenski dan.

Program je sestavil Marjan Jakopič, sodelovala so pa vsa novonaseljska prosvetna društva v Clevelandu.

Letos je bil Slovenski dan 2. avgusta. Prireditelji so odpravili skoro vse nedostake lanskega leta in II. Slovenski dan je prav lepo uspel.

Lahko trdim, da je bila to ena najbolj obiskanih prireditev novonaseljencev v vseh desetih letih, kar smo se naselili v Clevelandu.

V tej množici smo predvsem opazili škofa dr. Gregorija Rožmana, pisatelja Karla Maurerja, profesorja Janeza Severja, nadalje monsinjorja Skerbeca, č.g. Jošta Martelanca, svetnika Antona Merkuna, župnika fare Marije Vnebovzete Matija Jagra, nadalje predsednika Narodnega odbora dr. Miho Kreka, generala Ivana Prezlja. Videti je pa bilo tudi precej odličnih staronaseljencev: predvsem naj omenim predsednika clevelandske podružnice Lige SKA g. Matt Intiharja, mestna odbornika J. Kovačiča in J. Fakulteta ter predsednika Slovenske Dobrodelne Zveze Johna Sušnika itd.

Program je vodil Marjan Jakopič. Po njegovem pozdravu in ameriški in slovenski himni

so sledile napovedane točke programa:

Venček narodnih pesmi je zapel zbor "Slavček" pod vodstvom g. Miodraga Savernika. Izvajali so veselo in pogumno.

Plesna skupina Kresa pod vodstvom ge Ede Petek-Vovkove nam je predvajala "Poskočni valček". Gledalci so jo nagradili z aplavzom.

Učenci in učenke Slovenske šole v Collinwoodu so nastopili s simbolično vajo "Navzgor se širi rožmarin." Bili so prav prikupni.

Dramatsko društvo "Lilija" je podala v zborni recitaciji Prešemovega "Povodnega moža". Nastopili so: Andreja Stanonik, Božo Pust in Miro Odar. Že dolgo nismo slišali, kaj se pravi recitirati. Odlično.

Nastopila je zopet collinwoodska Slovenska šola pod vodstvom Janeza Riglerja in zapela nekaj narodnih. Vsakdo je vesel, ko sliši, kako naši še slovensko pojo.

Višek programa II. Slovenskega dne je bil govor škofa dr. Gregorija Rožmana o slovenskem jeziku. Govor je v celoti prinesla "Ameriška domovina" od 5. avgusta 1959. Vreden je, da ga vsak Slovenec ponovno prebere.

Nato so nastopili "Mladi harmonikarji" pod vodstvom Rudija Kneza. Poslušalce so navdušili.

Zdenka Mejač in Justi Zorman sta zapeli "Šumi, šumi, gozd zeleni" ob spremljavi harmonike. Bilo je lepo in ubrano.

Učenci Slovenske šole pri Sv. Vidu so deklamirali "Ciciban in čebelica", precej dolga deklamacija, ki so jo pa lepo obvladali.

Člani "Lilije" so nastopili s plesom "Planšarska idila". Skupino vodi Janez Varšek. Lepo in izvimo.

Sporod je zaključil pevski zbor "Korotan" pod vodstvom Metoda Milača. Najprej je zapel "Naše gore". Mogočno, navdušujoče. Za zaključek narodna: "Bodi zdrava, domovina".

Temu sporodu je sledil zabavni del Slovenskega dne. Oglasil se je orkester Marjana Tonklija in mladina se je zavrtela. Na vsem prostoru je bilo živahno in veselo. Malokdaj je videti toliko obiskovalcev tudi na tem sicer precej obiskanem parku sv. Jožefa.

Čisti dobiček je bil namenjen za slovensko semenišče v Argentini in za slovenski Dijaški dom v Celovcu.

Zdravko Novak

Trije na cvozcih

(Rudi Knez)

Ta motorizirana četa je Vidmarjeva (1001 E, 77 v Clevelandu). Razpostavljeni so tako (od leve): Ivanka (1952), – Francika (1948) z malo Marijo (1958) – Janez (1950) – Franki (1956) – in Tone (1955). – Oče: Ivan Vidmar, mati Francka (Rus).

Zlato sonce je utonilo za sinje gore. Rdeča zarja pošilja še zadnje pozdrave...

Na pragu sedi mlada mamica s sinkom v naročju in zreta ugašajočo večerno zarjo. Kar zablešči na nebu prva zvezda – večernica. Mali Tonček jo kmalu opazi.

– Mama, mama, vidiš tam gori lučko?

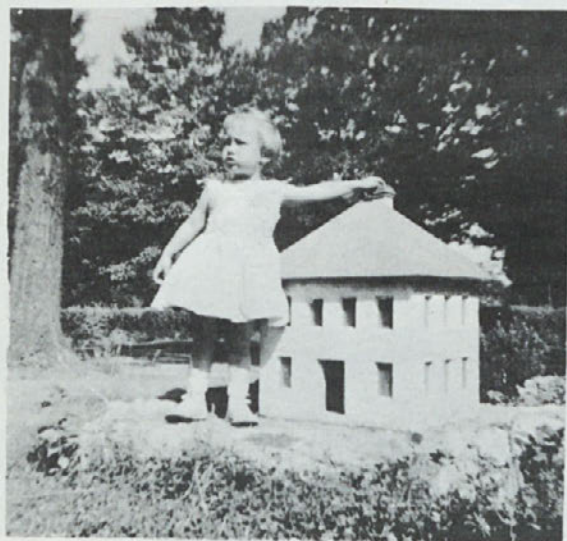
– Da, sinko, ta lučka je zvezda večernica. Glej, tam je še ena in še in še... Sinko šteje zvezde in kar ploska z rokami od veselja.

– Kaj pa so zvezde? – se vprašujoče obrne k mami.

– Zvezde so okenca, skozi katera gleda ljubi Bogec na zemljo, kaj ljudje delajo in kako živijo.

Tonček se zresni. Kodrasto glavico nasloni na mamico in nekam zamišljeno gleda migljajoče lučke – božja okenca.

Od tega dne je mali sinko večer za večerom postajal na pragu in strmel v zvezde. S skrbjo je povpraševal mamico: Mama, ali je bil ljubi Bogec danes zadovoljen z mano? – Ko mu je mama pritrdila, je bil Tonček ves srečen. Če pa je kak večer mama dejala: Danes pa Bogec žalostno gleda nate, – tedaj ga je kar nekaj stisnilo pri malem srčecu in si ni upal več upreti pogleda v zvezde. Skesano je zatrjeval mamici: Jutri bom pa zagotovo priden, da me bo Bogec zopet vesel.

“Jaz sem večja kot Baragova hiša v Lemontu”, pravi Rezka Jarem (2 leti) iz Clevelanda. Oče: Lojze, mati Štefka (Prijetelj).

Ivan Gorše (3 leta). – Starši: Tone in Helenca (rojena Nemeč). – Slikano pri starih starših v Minesoti

Ivo Kermavner

BOKS

Boks je po vsem svetu dokaj močno razširjen. V Ameriki je še posebno veliko zanimanje za ta sport. Množice, ki se zanimajo za to borbeno sportno panogo, dobro poznajo zadevna pravila, vendar je med njimi malo takih, ki bi poznali tudi zgodovino tega sporta. Zato se mi zdi umestno, da pogledamo nekoliko v preteklost in gremo nazaj v stari vek, ko so se pojavili prvi boksarji na zemeljski obli.

Boks spada brez dvoma med najstarejše sportne panoge. Že pred 3000 leti so se boksali in 900 pred Kristusovim rojstvom je bil boks olimpijski sport. Od grških pesnikov (Homer in drugi) so se ohranili opisi boksarskih borb, ki so bili napisani pred 3000 leti.

Rimski legionarji so pozneje borbo s pestmi prenesli na sever in na zapad Evrope do Anglije, odkoder se je pozneje – in sicer zelo pozno – spet prenesel na kontinent.

Značilno je, da so se tedaj in celo do konca prejšnjega stoletja boksali z golimi pestmi. To se je dogajalo zlasti tedaj, ko so se boksali javno ali pri tekmovanjih. Gola pest je igrala v teh časih in v tem sportu važno vlogo in je bila takorekoč prvo in najbolj naravno orožje tedanjega zemljana.

Še ob prehodu v dvajseto stoletje, nekako okrog leta 1890, je dobilo sportno boksanje današnjo obliko. Takrat je angleški Marquis of Queensberry sestavil pravila, ki so še dandanes v veljavi in ki je določil še druge zadeve, kakor triminutne dobe (runde) in enominutni odmor med posameznimi rundami.

Amaterski boksarji se borijo dandanes po vsem svetu z rokavicami, ki so težke osem unč, poklicni boksarji pa imajo rokavice težke šest unč (preje štiri unče; tako še v časih, ko so se borili Dempsey-Carpentier in Dempsey-Tunney). Ena unča je malo več kot 28 gramov. Amaterska rokavica tehta torej malo manj kot 250 gramov in je napravljena iz mehkega usnja v kateri je všita konjska dlaka.

Kakor druge sportne panoge, tako ima tudi boksanje, če se goji pravilno, svoje vzgojne vrednote. Osebna hrabrost, strogost napram samemu sebi, viteško ponašanje napram nasprotniku, prisotnost duha, samovzgoja, disciplina. Ravno samovzgoja in disciplina se pridobijo z upoštevanjem strogih predpisov pravil. Prijatelji boksa ta pravila poznajo, zato ne bomo govorili o njih.

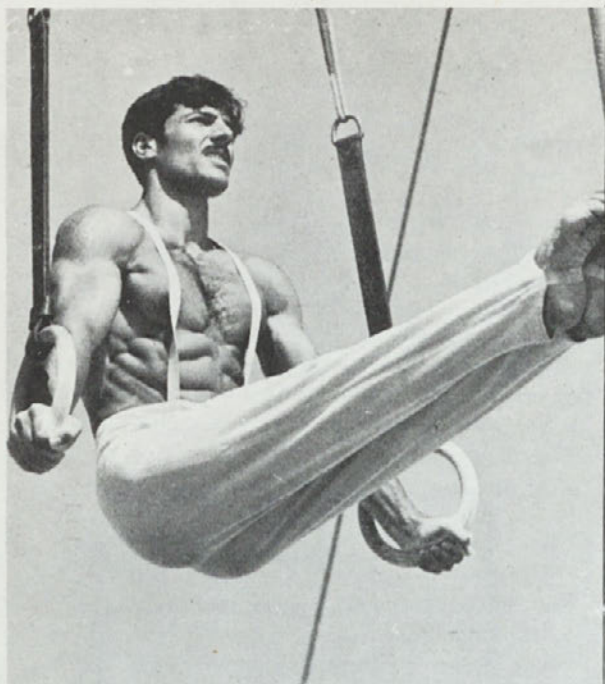
Ivo Kermavner

Evropsko prvenstvo v boks u l. 1959.

(Švicar M. Meier, desni, in Anglež J. Mc Grail)

Rus Azarjan, najboljši na krogih

PO SPORTNEM SVETU

METANJE KOPJA. Nov svetovni rekord v metanju kopja s 85.95 m je postavil ameriški marine-officer Al Cantello. Prejšnji rekord je držal od olimpijskih iger leta 1956 dalje Norvežan Egil Danielsen. Kopje je bilo vedno lahkoatletska specialiteta Škandinavcev. Atleti Švedske, Norveške in Finske so branili svetovne rekorde v tej disciplini vso dobo razen v letih 1953 do 1956. Sedaj je pa spet prešel svetovni rekord v metu kopja v ameriško posest.

DESETEROBOJ. Nov svetovni rekord v deseteroboju s 8357 točkami je postavil znani ruski atlet Vasilij Kuznecov. Veliko senzacijo po vsem sportnem svetu je vzbudilo sovjetsko poročilo, da je njen atlet Kuznecov postavil nov fantastičen svetovni rekord v lahkoatletskem deseteroboju z 8357 točkami, kar se pravi 35 točk več od prejšnjega rekorda, ki ga je branil ameriški temnopolti atlet Raffer Johnson. Četudi je ta uspeh izredno velik, smo prepričani, da pri njem še ne bo ostalo. Sportniki potiskajo mere vedno višje in danes še ne moremo reči, kje se bo vse ustavilo. Vemo, da se bo in da bo moralo priti nekoč do vrhunca, toda kje in kdaj, to ve samo ljubi Bog.

REKORD V KLADIVU. Nov svetovni rekord v kladivu z 68.82m je postavil ameriški atlet Harold Connolly. Novi svetovni rekordi se dandanes postavljajo – lahko bi rekli – v taki meri, kakor ra-

Olga Connolly (Fikotova)

stejo gobe po dežju. Skoraj ne mine dan, da ne bi slišali o kakem novem svetovnem rekordu. Iz Kalifornije n. pr. poročajo, da je v San Diegu atlet Harold Connolly zboljšal svoj lastni svetovni rekord v metanju kladiva za celih 24 cm z znamko 68.82m. Connolly je tisti atlet, ki je na zadnjih olimpijskih igrah 1. 1956 v Melbournu spoznal prvakinjo v metanju diska, Čehinjo Olgo Fikotovo, jo odpeljal v Ameriko in se z njo poročil. Pred kratkim sta dobila sinčka. Connolly je učitelj naravoslovja na visoki šoli v Los Angelesu.

Don Tony (USA)

lanski zmagovalec za Roy E. Moore pokal

ha ha ha ha ha Mal' za smeh ha ha ha ha

Tone Nemeč

– Ne kadim, ne pijem nobenega alkohola, kart se sploh ne dotaknem in moje največje veselje je, če smem pomagati ženi pri pomivanju posode.

– Srečna Vaša žena! Saj Vi sploh nimate nobene napake.

– Pač! Imam eno majhno napako: lažem.

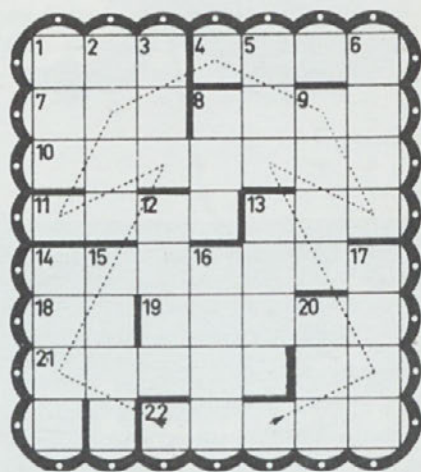
– Tukaj sem prinesla neko malenkost, kar bom oblekla v soboto, ko bom šla nakupovat.

Mlad fant se približa deklici, za katero je že dolgo skrivaj pogledoval.

– Srček, ali hočeš biti sonce mojega življenja?

– Se razume, – odgovori deklica, – kajti najbolj srečna bom takrat, ko bom 100 milijonov milj proč od tebe, kakor je sonce od mene.

Znano pevko je vprašal mlad časnikar, koliko je stara. Kot časnikar bi moral vedeti, da se take reči ne sprašujejo. Kljub temu se je naš kanarček oglašil in dal radovednemu časnikarju tale zagonetni odgovor: "Ko sem bila z Maurice Chevallierem na istem programu, je on imel 35, jaz pa 18. Danes jih ima on še enkrat toliko, to je 70; in če jih imam tudi jaz še enkrat toliko, je to 36!"

VODORAVNO: 1) Prostor v cerkvi – 4) Tužnoame-riška pogorja – 7) Del skleda – 8) Sledi pustu – 10) Igra z žogo – 11) Vojaška zveza – 13) Zavrtna bolezen – 14) Ako ni motorja v čolnu, je treba ... – 18) Španski rodovnik – 19) Debela žica, tudi škaf 21) Umrli – 22) Rokodelec.

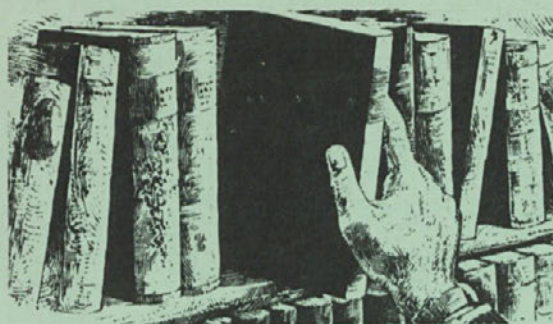
NAVPIČNO: 1) Vprašalni zaimek – 2) Potem, nato (hrvaško) – 3) Suženj – 5) Afriški ptič – 6) Prislov – 8) Steza – 9) Morska riba ploščnatica – 12) Kat. slovenska zavarovalna organizacija v USA – 13) Učenik, mojster – 14) Tudi žensko ime – 15) Zanos, polet – 16) V minulem letu – 17) Prebivalec in pripadnik nekdanje Ilirije – 20) Grška črka.

Rešitev iz zadnje številke

VODORAVNO: 1) Meka – 4) Lo – 6) Ima – 7) Pes 8) Akordi – 11) Ako – 12) Vedona – 15) ONU – 16) Eva – 17) Eter.

NAVPIČNO: 1) Mi – 2) Ena – 3) Kakadu – 4) Led 5) Osir – 7) Promet – 9) Oko – 10) Zvon – 13) Ens 14) Ave.

Dragi gospod G.! – Po dolgem času se oglašam – seveda s prošnjo. Človek se spomni prijateljev in znancev, kadar kai od njih potrebuje. – Naša DRUŽABNA PRAVDA (mesečnik o socialnih vprašanjih, naslov: Casilla Correo 1944, Correo Central, Buenos Aires, Argentina) izdaja poleg skromnega lističa tudi knjige, ki jih piše dr. Ivan Ahčin. To založniško delo pa je draga zadeva in Družabna Pravda je zšla v škripce. Rešiti jo more samo to, da proda čim več Sociologij in Socialnih ekonomij. Zato imamo največji interes na tem, da naši

časopisi in naše revije pišejo in priporočajo te knjige.

Pred časom smo poslali tudi na uredništvo OZAR en izvod Socialne ekonomije. Lepo Vas prosim, ako morete priporočiti pri uredništvu lista, da bi priobčil primerno oceno in priporočilo za nakup knjig.

S tem bi radi napravili skromno veselje dr. Ahčinu, ki nam je rokopise izročil brezplačno, sedaj pa leži težko bolan v bolnici in z veseljem prebira ocene svojega dela.

Oprostite nadlegovanju in najlepše pozdravljeni!

Rudolf Smersu

Uredništvo: Recenzijskega izvoda knjige nisem prejel. Objavljam to Vaše pismo, ker na ta način še najbolj opozorim bralce na Ahčinove knjige, ki se dobijo v trgovini FAMILIA v Clevelandu (naslov: glej zadnjo stran ovitka). Ahčinova dela ne delajo časti samo pisatelju, ampak vsemu katoliškemu slovenskemu narodu – Vas in vse "Pravdarje" lepo pozdravljam, posebno pa še bolnega prijatelja Ahčina z željo, da mu Vsemogočni vrne zdravje!

J.G., urednik.

A. Grdina in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

1053 EAST 62nd STREET HEnderson 1-2088
17010 LAKE SHORE BLVD. KEnmore 1-5890

TRGOVINA — POHIŠTVO

15301 WATERLOO ROAD KEnmore 1-1235

Oxate

6116 Glass Ave.,
CLEVELAND 3, Ohio

Return postage guaranteed

KNJIGE

Slovenske pripovedne knjige; knjige celovške Mohorjeve družbe; Slovenske kulturne akcije v Argentini; - Mauserjevi spisi; Zbornik Svobodne Slovenije (Buenos Aires)

Slovenski in angleški molitveniki z velikim in drobnim tiskom od navadne do najfinejše vezave.

Oglejte si našo izložbo!
Naročite lahko po pošti.

Tel.: UT 10684

FAMILIA

SLOVENSKA KNJIGARNA IN TRGOVINA Z NABOŽNIMI PREDMETI

NABOŽNI PREDMETI

Izbiri smo povečali!

Rožni vencii, križi, podobe, kipi, kropilčki, predmeti za sv. obhajilo v hiši, družinski albumi, svetinjice, knjižice za otroke, šolske potrebščine, papir in razglednice za razne prilike. Vse skrbno

izbrano za potrebe v naših družinah. Imamo tudi
žalne podobice

barvaste in črno bele z žalnim črnim in srebrnim robom za obvestila ob smrti v družini.

Sprejemamo naročila za darilne pakete Lige KSA.

RELIGIOUS & GIFT SHOP

6116 GLASS AVE.-CLEVELAND 3 - OHIO

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

Kompletna izbira pohištva
in električnih predmetov

John Sušnik

6202 St. Clair - EN 13634

Slovenska trgovina. Nizke cene

M. SLAK
OPTICIAN
Norwood - Glass

ST. CLAIR HARDWARE
Laddie Pujzdar - Joe Vertočnik
7014 St. Clair Ave

CIMPERMAN MARKET

1115 Norwood Road

SHAWNEE
MARKET
V. Vrhovnik - F. Urankar
19300 Shawnee Ave

MATT F. INTIHAR

Real Estate & Insurance

630 East 222nd Street

Office: REwood 1-6888

Resid: IVanhoe 1-0678

Mr. M. Intihar je neomajen prijatelj starih in novih Slovencev. Svoji k svojim

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave. HE 1-4148

Potovanja-paketi-donar v Evropo